

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

**dokonanej w dniach 15-16 grudnia 2017 na kierunku
lekarskim prowadzonym na Wydziale Lekarskim i Nauk
o Zdrowiu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza
Modrzewskiego w Krakowie**

Warszawa, 2017

ARIP

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	12
Dobre praktyki	12
Zalecenia	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	18
Dobre praktyki	19
Zalecenia	19
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	20
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Dobre praktyki	24
Zalecenia	24
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Dobre praktyki	30
Zalecenia	30
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	30
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	30
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	31
Zalecenia	32
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	32

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	33
Dobre praktyki	33
Zalecenia	33
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	33
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki	38
Zalecenia	38
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	41
Dobre praktyki	41
Zalecenia	41
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	41
Załączniki:	42
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	42
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	43
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	44
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	45
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	46
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	47
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	52

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Wojciech Mielicki, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Ireneusz M. Kowalski, członek PKA,
2. prof. dr hab. Józef Kobos, ekspert PKA
3. mgr Jakub Koziół, ekspert ds. postępowania oceniającego
4. Bartłomiej Majewski, ekspert studencki

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku lekarskim prowadzonym na Wydziale Lekarski i Nauk o Zdrowiu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie została przeprowadzona na wniosek Ministra Nauk i Szkolnictwa Wyższego, który zwrócił się o ocenę po pierwszym roku kształcenia w zakresie zgodności z wnioskiem o nadanie uprawnień oraz obowiązującymi przepisami. Wizytacja została włączona do harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą dotyczącą ocen programowych dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się ZO PKA z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, natomiast Raport Zespołu Oceniającego opracowano w oparciu o dokumentację przedstawioną w toku wizytacji, w tym prac etapowych ocenę zaplecza dydaktycznego, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Instytutu, nauczycielami akademickimi oraz studentami. Ze względu na specyfikę ocenianego kierunku (standardy kształcenia) oraz dopiero drugi rok prowadzonego kształcenia odstąpiono od spotkania interesariuszami zewnętrznymi, do ZO PKA nie włączono również eksperta ds. pracodawców.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Kierunek lekarski	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil kształcenia	Praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk medycznych dyscyplina: medycyna, biologia medyczna	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Liczba semestrów: 12 Liczba ECTS: 360	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	Zgodnie ze standardem kształcenia -600 godzin	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	lekarz	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	8	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	229	
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	5748	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Zadawalająca
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	Częściowa
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	Zadawalająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Częściowa
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Ad. Kryterium 2. Ocena zadawalająca wynikała z braku możliwości osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia z kategorii umiejętności, gdyż program studiów przewidywał jedynie 6 godzin zajęć prosektoryjnych z anatomii. W odpowiedzi na raport Uczelnia przedstawiła informację, że podpisano nowe porozumienie z Zakładem Anatomii Collegium Medicum UJ, w związku z czym liczba zajęć w prosektorium wynosi obecnie 35 godzin, co w opinii Zespołu Oceniającego wystarczy do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Z tego względu proponujemy podnieść ocenę do „w pełni”.

Ad. Kryterium 4. Ocena częściowa wynikała z braku odpowiedniej charakterystyki dorobku naukowego/doświadczenia praktycznego nauczycieli akademickich. Zastrzeżenia budziła również obsada wielu zajęć dydaktycznych. W odpowiedzi na raport Uczelnia załączyła ujednolicony wykaz osób zaliczonych do minimum kadrowego oraz pozostałych nauczycieli akademickich, z podaniem ich dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią. Uczelnia wyjaśniła również zastrzeżenia dotyczące obsady zajęć, które wynikały z niedostatecznej informacji na temat organizacji tych zajęć. Otóż zajęcia

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

prowadzone są w formie modułowej przez zespół dydaktyczny złożony z nauczycieli akademickich o różnych specjalnościach, ale każdy z nich prowadzi przedmiot, czy rodzaj zajęć zgodnie ze swoją specjalnością naukową i/lub doświadczeniem zawodowym. Po tych wyjaśnieniach oraz analizie załączonych w odpowiedzi na raport dokumentów i wykazu dorobku naukowego ZO nie ma zastrzeżeń do obsady zajęć i kwalifikacji kadry dydaktycznej, proponuje zatem podniesienie oceny do „w pełni”.

Ad. Kryterium 7. Zastrzeżenia ZO dotyczyły braku własnego prosektorium oraz braku dostępu studentów do naturalnych preparatów anatomicznych. Wymiar zajęć prowadzonych w prosektorium Collegium Medicum UJ był niewystarczający. W odpowiedzi na raport Uczelnia przedstawiła wykaz wielowymiarowych działań podjętych w celu umożliwienia działania własnego prosektorium. Przedstawiono również, że nowe umowy z Collegium Medicum UJ umożliwiają dostęp do zwłok oraz naturalnych preparatów anatomicznych w wymiarze 35 godzin, co zdaniem ZO powinno wystarczyć, przy wykorzystaniu innych pomocy dydaktycznych Uczelni (stół sekcyjny 3D Anatomage, wirtualny Atlas anatomiczny Aucklanda) do osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia. ZO proponuje zatem podnieść ocenę do „w pełni”.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1

Koncepcja kształcenia kierunku lekarskiego prowadzonego na Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego jest ściśle związana z misją, jak również z długoterminową strategią rozwoju Uczelni. W Misji Uczelni wskazuje się na: „dążenie do naprawy Rzeczypospolitej” w wielu sferach, wśród których wymienia się sferę ochrony zdrowia. Ponadto w misji Szkoły podkreśla się „...formowanie osobowości jednostki, relacji międzygrupowych i integracji społecznej, pomimo odmienności i zróżnicowań występujących w pluralizmie, budowanie społeczeństwa opartego na wiedzy i racjonalnie zarządzanej gospodarce opartej również na wiedzy”. Należy uznać, że tak sformułowana Misja obejmuje kształtowanie profesjonalne lekarzy z naciskiem na ich umiejętności komunikowania się z pacjentami i jest zgodna ze strategią Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu.

Uruchomienie kierunku lekarskiego na Uczelni odpowiada aktualnej potrzebie zwiększenia liczby miejsc oferujących studia na tym kierunku, a zapotrzebowanie rynku pracy na lekarzy przewyższa liczbę absolwentów wszystkich uczelni medycznych Polsce.

Oceniany program kształcenia na kierunku lekarskim dotyczy jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w trybie stacjonarnym w języku polskim i angielskim. Koncepcja kształcenia zakłada realizację programu studiów w języku polskim oraz w języku angielskim zarówno dla kandydatów będących, jak i niebędących obywatelami polskimi. Koncepcja kształcenia oparta jest o krajowe regulacje ujęte w rozporządzeniach zarówno MNISZW jak i Ministerstwa Zdrowia. Program studiów ukształtowany jest zgodnie ze Standardami kształcenia dla kierunku lekarskiego (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa Dz.U.2012 Nr 106, poz. 631) oraz Ramowym programem zajęć praktycznych (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2012 roku w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych oraz sposobu ich odbywania, dokumentowania i zaliczania (Dz.U. z 2012 r. poz. 900). Program spełnia również kryteria wymaganych warunków prowadzenia studiów (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U 2016 poz.1596).

Program zainicjowany w roku akademickim 2016/17 ma profil praktyczny. Począwszy od roku akademickiego 2017/18 profil programu został określony jako ogólnoakademicki i dostosowany jest do wymagań opisanych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 listopada 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U 2016 poz. 1908).

Uczelnia przygotowała innowacyjny program kształcenia, którego podstawowym założeniem jest nauczanie kontekstualne, z odniesieniami do praktyki zawodowej, które ma ułatwić studentom przyswajanie wiedzy i umiejętności. Program ten odnosi się do realizacji efektów kształcenia, a nie tylko w kontekście poszczególnych przedmiotów. Wdrożenie tego programu zdaniem Uczelni ma prowadzić do lepszego przygotowanie przyszłych absolwentów do holistycznego i wielowymiarowego lekarskiego myślenia. ZO PKA zgadza się, że tego typu ujęcie, nie spotykane na polskich uczelniach, umożliwi osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia wymaganych przez standard kształcenia, jednocześnie promując całościowe i wielowymiarowe podejście do pacjenta („lecymy nie rękę, ale chorego człowieka”) W tworzeniu koncepcji kształcenia Uczelnia wykorzystywała wzorce międzynarodowe, m.in programy z Wolnego Uniwersytetu w Amsterdamie, Wolnego Uniwersytetu w Antwerpii oraz Campus Biomedico w Rzymie, które w pod koniec ubiegłego wieku zostały udostępnione w ramach projektu Tempus dotyczącego Harmonizacji Programów Studiów Medycznych, realizowanego pod kierunkiem Collegium Medicum UJ. Realizowany w Szkole program jest w znacznej mierze oparty na zintegrowanych modułach, które stanowią ok. 80% wszystkich zaplanowanych zajęć.

W programie Uczelni przeważa model integracji poziomej, co oznacza, że zaproponowano odrębne bloki tematyczne (moduły) w zakresie nauk podstawowych i odrębne w zakresie nauk klinicznych. Przedmioty o charakterze ogólnoprzyrodniczym (biologia, chemia, biofizyka, biochemia, genetyka) podzielono pomiędzy moduły takie jak: „Fizykochemiczne podstawy życia”, „Biologia rozwoju prenatalnego”, „Składniki żywej materii”. W odniesieniu do większości przedmiotów klinicznych integrowano efekty z obszarów E i F. Realizowany w Uczelni program kształcenia pozwala na wczesny kontakt studentów z chorym człowiekiem, już na pierwszym roku studiów, w ramach przedmiotu: „Spotkanie z człowiekiem chorym”. Należy uznać, że rozwiązanie to jest bardzo korzystne dla kształtowanie postaw przyszłych absolwentów ocenianego kierunku. W czasie spotkania z ZO PKA studenci również bardzo wysoko ocenili użyteczność tego przedmiotu w obszarze kształtowania sylwetki lekarza. W ramach autorskiego programu kształcenia w WNoZ KAIFM fizyczne podstawy nauczania medycyny uzupełniono aspektami o charakterze ogólnie humanizującym, w ramach przedmiotów: „Jak być lekarzem” oraz „Śmierć w aspekcie biologicznym społecznym i kulturowym”.

W ramach realizowanego w Uczelni programu przeciętne obciążenie studenta związane z realizacją poszczególnych modułów mieści się w granicach 3-6 punktów ECTS.

Należy pozytywnie ocenić fakt, że do części raportu samooceny opisującego koncepcję kształcenia w WNoZ KAIFM dołączono spis piśmiennictwa, który stanowił wsparcie w tworzeniu realizowanego w Uczelni programu.

Założenia i cele polityki jakości określono w Zarządzeniu Rektora Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego Nr 30/2012 z dnia 1 października 2012 roku w sprawie utworzenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia oraz Zarządzeniu Rektora Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego Nr 41/2012 z dnia 6 listopada 2012 r. w sprawie wdrażania i doskonalenia w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Komisja ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Lekarskim przeprowadzała swoje analizy na bieżąco, wykorzystując ich wyniki do wprowadzania doraźnych korekt dotyczących programu, lub sposobów nauczania.

Oprócz wymienionych wyżej wzorców międzynarodowych, branych pod uwagę w tworzeniu koncepcji kształcenia, Uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku zajęcia w języku angielskim, wprowadziła międzynarodowe formy nauczania w postaci *Problem Base Learning* (PBL), a studenci zainteresowani są utworzeniem w przyszłości polskiego oddziału Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny – IFMSA, Poland.

Studenci, jako interesariusze wewnętrzni, nie uczestniczyli w opracowaniu pierwotnej wersji programu, ponieważ w tamtym momencie jeszcze studentów na tym kierunku nie było. Obecnie ich przedstawiciele uczestniczą w zatwierdzaniu zmian programowych na Radach Wydziału oraz biorą udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Interesariusze zewnętrzni (np. dyrektorzy szpitali) byli reprezentowani na etapie tworzenia ogólnej koncepcji programu, przygotowanej do Wniosku o zgodę na prowadzenie kierunku lekarskiego.

1.2

Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu nawiązał współpracę w zakresie realizacji projektów badawczych oraz działalności dydaktycznej z ośrodkami naukowo-badawczymi i diagnostycznymi oraz rozpoczął współpracę z Małopolskim Centrum Biotechnologii Uniwersytetu Jagiellońskiego (m.in. z Laboratorium ds. Badań nad Zmiennością Ludzkiego Genomu), Zakładem Technik Molekularnych Wrocławskiego Uniwersytetu Medycznego oraz laboratoriami medycznymi Diagnostyki. Pracownicy naukowo-dydaktyczni wydziału czynnie uczestniczą w konferencjach, na których wygłaszają wykłady i prezentują wyniki swoich badań. Na przykład, w ramach XVI Konferencji naukowej „Państwo, gospodarka i społeczeństwo” organizowanej rokrocznie przez Krakowską Akademię im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, która odbywała się 6-7 czerwca 2016 roku, Wydział Lekarski przygotował sesję tematyczną pt. „Nowoczesne metody diagnostyczne i terapeutyczne we współczesnej medycynie”.

Pracownicy wydziału brali udział w 17 konferencjach na których wygłosili 25 referatów i prezentowali 7 plakatów z wynikami swoich prac. Uczelnia była także współorganizatorem konferencji naukowo-szkoleniowej „Akademia Kontroli Zakażeń Szpitalnych” przygotowanej przez Polskie Towarzystwo Zakażeń Szpitalnych w dniach 15-17 czerwca 2016 roku.

Szkoła podjęła również inicjatywę wydawania numerów obejmujących tematykę medycyny i zdrowia publicznego w ramach ogólnouczelnianego czasopisma: „Państwo i Społeczeństwo” oraz nowego czasopisma „Medicine and public health” o zasięgu międzynarodowym. Czasopismo to zostało zarejestrowane styczniu 2017 roku. Od roku 2012 w ramach kwartalnika „Państwo i Społeczeństwo” corocznie wydawany jest tom „Medycyna i zdrowie publiczne”.

1.3

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały przyjęte Uchwałą Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 27 stycznia 2014 r. w sprawie efektów kształcenia dla kierunku lekarskiego na Wydziale Zdrowia i Nauk Medycznych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Efekty te są zgodne z efektami kształcenia określonymi w Standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego określoną w Standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U.2012 Nr 106, poz. 631), równocześnie odpowiadają kompetencjom zawodowym określonym Ustawą z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. 1997 Nr 28 poz. 152) oraz są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 listopada 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. 2016 poz. 1908). Wcześniej zapisane efekty kształcenia zostały uzupełnione o sformułowania zawarte w tym rozporządzeniu i zatwierdzone Uchwałą Senatu z dnia 27 kwietnia 2017 roku. Praktyki zawodowe podzielono pomiędzy praktyki wakacyjne (5x4 tygodnie) oraz praktyczne nauczanie kliniczne obejmujące cały VI rok studiów. Uczelnia szczególnie nacisk położyła na efekty z zakresu kompetencji społecznych, które określono terminem „profesjonalizm”. Kształtowanie tych kompetencji odbywa się w toku całych studiów i wbudowane jest w większość modułów, zwłaszcza klinicznych.

Poszczególne efekty kierunkowe przypisano do modułów przewidzianych w programie i przedstawiono w macierzy powiązania efektów kształcenia z przedmiotami/modułami. Efekty kształcenia, wykraczające poza standard kształcenia, określone zostały dla przedmiotów fakultatywnych i są w pełni spójne z efektami kierunkowymi.

W związku ze zmianą profilu studiów z praktycznego na ogólnoakademicki nie przewiduje się zmiany efektów kształcenia, ponieważ Standardy kształcenia pozostały niezmienione

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia kierunku lekarskiego prowadzonego na Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego jest ściśle związana z misją, jak również z długoterminową strategią Uczelni.

Uczelnia opracowała dla kierunku lekarskiego innowacyjną, autorską koncepcję kształcenia, przyjmując, iż podstawowym założeniem programu jest nauczanie kontekstualne, z odniesieniami do praktyki zawodowej, które ma ułatwić studentom przyswajanie wiedzy i umiejętności.

Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu nawiązał współpracę w zakresie realizacji projektów badawczych oraz działalności dydaktycznej z licznymi ośrodkami naukowo-badawczymi i diagnostycznymi w Polsce, podjęła również inicjatywę wydawania numerów obejmujących tematykę medycyny i zdrowia publicznego w ramach ogólnouczelnianego czasopisma: „Państwo i Społeczeństwo” oraz nowego czasopisma „Medicine and public health” o zasięgu międzynarodowym. Ze względu na to, że kierunek istnieje dopiero od roku, nie należy jeszcze oczekiwać konkretnych efektów prac wdrożeniowych.

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów, są zgodne z efektami kształcenia określonymi w Standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego oraz późniejszych szczegółowych rozporządzeniach, a oceniana koncepcja kształcenia jest zgodna w tym zakresie z wnioskiem o nadanie uprawnień.

Dobre praktyki

Uczelnia szczególny nacisk położyła na efekty z zakresu kompetencji społecznych, które określono terminem „profesjonalizm”. Kształtowanie tych kompetencji odbywa się w toku całych studiów i wbudowane jest w większość modułów, zwłaszcza klinicznych.

Zalecenia

Brak zaleceń.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1

Oceniany program kształcenia został zatwierdzony Uchwałą Rady Wydziału Zdrowia i Nauk Medycznych z dnia 5 listopada 2014 r. Nr 7 WZiNM/2014 w sprawie zatwierdzenia i przyjęcia

do realizacji planów studiów i programu kształcenia wraz z punktacją ECTS dla kierunku: lekarskiego. Program i treści kształcenia dla studiów w języku polskim i angielskim są w pełni zgodne ze standardami kształcenia, obejmuje 6 lat studiów (12 semestrów) w trybie ciągłym, z tym, że rok VI-ty ma charakter praktycznego kształcenia klinicznego. Ogólna liczba godzin zaplanowanych w programie wynosi 5748, co oznacza nadwyżkę 48 godzin w stosunku do Standardów Kształcenia dla Kierunku Lekarskiego. Całkowita liczba punktów ECTS związanych z realizacją programu równa się 360. Uczelnia wszystkie wymienione w programie godziny realizuje z bezpośrednim udziałem nauczyciela, gdyż według Dyrektywy Europejskiej [*Directive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications (OJ L 225, 30.9.2005)*] przynajmniej 5500 godzin zajęć odbywa się pod nadzorem uniwersytetu. Ten bezpośredni nadzór również obejmuje praktyki zawodowe, ze względu na wymogi prawne i konieczność zapewnienia bezpieczeństwa pacjentom.

Znaczna część efektów kształcenia z obszaru D, w tym zwłaszcza tych, które dotyczą profesjonalizmu lekarza, podlega realizacji w toku wielu przedmiotów klinicznych. Godziny przeznaczone do dyspozycji uczelni wykorzystano w ten sposób, że 443 godzin dodano do godzin obowiązujących w różnych obszarach, 150 godzin przeznaczono na zajęcia fakultatywne oraz 5 godzin na ogólnouczelniany kurs BHP.

Zajęcia z WF, zgodnie ze Standardami są nieobowiązkowe, a zatem nie przypisano im żadnych punktów ECTS.

Zajęcia o charakterze praktycznym obejmują ćwiczenia mikroskopowe (w zakresie histologii patologii, mikrobiologii), laboratoryjne (w zakresie biochemii, genetyki) i prosektoryjne. Aktualnie realizowana jest tylko ta część zajęć, która przypisana jest do pierwszego i drugiego roku studiów. Na kolejnych latach studiów przewidziano praktyczne kształcenie studentów w zakresie nauk klinicznych, zarówno w warunkach laboratoryjnych (np. pracownia symulacji medycznych) jak też ćwiczenia kliniczne (tzw. nauczanie przy łóżku chorego) w łącznej liczbie 1325 godzin. Program przewiduje ponadto zajęcia w zawodowym środowisku pracy lekarza, któremu odpowiadają praktyki wakacyjne zgodnie ze Standardami obejmujące: 4 tygodnie praktyk wakacyjnych po każdym roku studiów tj. łącznie 600 godzin (20 pkt ECTS) oraz 30 tygodni praktycznego nauczania klinicznego na VI roku.

W programie nauczania języka angielskiego oprócz 120 godzin obowiązkowego lektoratu z tego języka (realizowanego, stosownie do potrzeb studentów, na różnych poziomach zaawansowania) oraz dodatkowych zajęć fakultatywnych (Scientific writing) zaplanowanych szczególnie dla profilu ogólnoakademickiego, nauczanie tego języka włączone jest do modułów z obszaru nauk morfologicznych (obszar A), w trakcie których studenci opanowują angielską terminologię anatomiczną, histologiczną i embriologiczną. Kolejność modułów w programie zapewnia ich wzrastającą trudność oraz logiczną sekwencję nauczania.

Uczelnia przedstawiła na kolejne lata kompletny plan studiów na ocenianym kierunku.

W zakresie metod kształcenia Uczelnia realizuje kombinacje metod podających (wykłady), interaktywnych (dyskusje, debaty, quizy, burze mózgu na seminariach) oraz zajęć praktycznych (ćwiczenia w laboratoriach i pracowniach przedmiotowych). Ich dobór jest związany z obszarem efektów, których kształceniu miały służyć. Wzajemne proporcje różnych form zajęć na I roku przedstawiały się następująco: wykłady 50,86% (415 godzin), seminaria 8,95% (73 godziny) i ćwiczenia 40,20% (328 godzin). Metody kształcenia i dobór form zajęć z jest zgodny z wnioskiem o nadanie uprawnień do kształcenia na kierunku lekarskim.

Kształtowanie umiejętności praktycznych związanych z modułami realizowanymi na I roku studiów odbywa się na zajęciach ćwiczeniowych w odpowiednich pracowniach: Pracowni Mikroskopowej, Prosektorium UJ, w Pracowni Fizjologii, Pracowni Chemicznej oraz Laboratorium Biochemicznym. Harmonogram zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku jest zgodny z zasadami higieny procesu nauczania

Znajomość „budowy ciała ludzkiego” kształtowana była na zajęciach w Pracowni Anatomicznej przy wykorzystaniu multimedialnego stołu anatomicznego 3D Anatomage, modeli anatomicznych z tworzyw sztucznych oraz zajęć prosektoryjnych, realizowanych w Collegium Medicum UJ. Skromne wyposażenie własnej pracowni anatomicznej (brak modeli naturalnych) oraz zbyt mała liczba godzin zajęć w prosektorium Collegium Medicum UJ stawiają pod znakiem zapytania możliwość uzyskania przez studentów efektów kształcenia z zakresu budowy ciała człowieka i kwalifikacji wymaganych od lekarza. Na spotkaniu ZO PKA z Władzami ocenianego Wydziału uzyskano informację, że pełne wykorzystanie własnego prosektorium było niemożliwe ze względu na aktualne regulacje prawne oraz opinie Ministerstwa Zdrowia, które uniemożliwiają pozyskanie materiału do przygotowania preparatów anatomicznych w sposób dostępny jedynie uczelniom publicznym. Wszystkie zajęcia ćwiczeniowe odbywały się w grupach 10-osobowych. Liczebność grup pozwala na osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Praktyki odbyły się w trzech turnusach w miesiącach lipiec-wrzesień 2017 roku. Realizowano je w 3 szpitalach zlokalizowanych na terenie Krakowa (Szpital Specjalistyczny im. S. Żeromskiego, Szpital Zakonu Bonifratrów, Szpital św. Rafała), oraz jednym zlokalizowanym w Katowicach (Szpital Zakonu Bonifratrów). Przed rozpoczęciem praktyk jednostki te zostały sprawdzone przez opiekuna praktyk pod względem możliwości zapewnienia studentom najlepszych warunków do pracy i nauki. Praktyki odbywane były pod kierunkiem pielęgniarek naczelnych szpitali, a nadzorowane były przez lekarzy specjalistów zatrudnionych w tych szpitalach. W czasie praktyk przedstawiciele Wydziału Lekarskiego przeprowadzili hospitaacje zakończone sporządzeniem odpowiednich protokołów.

Zajęcia prowadzone w formie e-learningu są koordynowane na uczelni przez Centrum E-Learningu, jednak możliwości Centrum nie zostały jak dotąd wykorzystane na kierunku lekarskim, na którym nauczanie zdalne miało miejsce tylko w odniesieniu do ogólnouczelnianego kursu bhp.

Nie było potrzeby dostosowywania metod dydaktycznych do oczekiwań studentów indywidualnych ani niepełnosprawnych, ponieważ takich studentów na pierwszym roku studiów lekarskich nie było. Stosowane w Uczelni metody dydaktyczne pozwalają jednak zarówno na kształcenie studentów niepełnosprawnych, jak i studentów w ramach IPS. W tym ostatnim przypadku należy jednak wziąć pod uwagę, że wymiar zajęć zorganizowanych, jak i pracy własnej bardzo utrudnia podejmowanie pracy zawodowej przez studentów i decyzje o przyznaniu IPS powinny być bardzo dokładnie analizowane.

Uczelnia zapewnia możliwość studiowania studentom niepełnosprawnym zarówno w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz w zakresie możliwości podjęcia indywidualnego toku studiów.

2.2

Skuteczność osiągniętych efektów kształcenia oceniano przede wszystkim na podstawie postępów studentów. Oceniano prace etapowe (np. „wejściówki” i kolokwia) oraz wyniki egzaminów z poszczególnych przedmiotów.

Informacje dotyczące przygotowania studentów do praktyk wakacyjnych w zakresie opieki nad chorym zostały przekazane przez opiekunów praktyk i były pozytywne w odniesieniu do obserwowanych umiejętności praktycznych.

Ogólne zasady sprawdzania poziomu osiągania efektów kształcenia określone są w Regulaminie Studiów zgodnie z którym stosuje się: zaliczenie bez oceny, zaliczenie z oceną oraz egzamin z oceną w skali 2 do 5. Egzamin może odbyć się po uprzednim zaliczeniu ćwiczeń z danego przedmiotu. Z zasady egzaminy i zaliczenia odbywają się w okresie zimowej i letniej sesji egzaminacyjnej. Organizacja i sposób przeprowadzania zaliczeń i egzaminów uwzględnia zasady higieny nauczania i uczenia się w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia. W bieżącym roku akademickim na potrzeby nauczania zintegrowanego wprowadzono możliwość przeprowadzenia egzaminu z modułu po jego zakończeniu, a przed okresem sesji. Zaliczenia bez oceny polegały na osiągnięciu przez studenta odpowiedniej liczby szczegółowych punktów z testów lub zadań opisowych, a także liczby prawidłowo rozpoznanych preparatów (np. z przedmiotu Histologia). Zróżnicowanie sposobów oceniania dawało również studentom szansę wykazania się w formie, która najlepiej im odpowiada. Uczelnia w przypadku ostatniego terminu egzaminów (tzw. krótkoterminowego warunku) z modułu Makro i mikroskopowej budowy ciała, przyznała studentom prawo zadecydowania o jego formie: ustnej lub pisemnej. W celu sprawdzania efektów dotyczących wiedzy najczęściej stosowano test wielokrotnego wyboru (z jedną prawidłową odpowiedzią wybraną spośród czterech opcji). W ocenie prac etapowych ZO PKA uznał, że stosowano obiektywne metody sprawdzania wyników. Ta forma sprawdzania była metodą z wyboru w odniesieniu do efektów zintegrowanych modułów. Pytania do takich zintegrowanych testów przygotowywali nauczyciele z poszczególnych dyscyplin, przy czym wspólnie ustalano procent pytań z danej

dyscypliny, odzwierciedlający liczbę i znaczenie efektów z tej dyscypliny wbudowanych w moduł. Wspólnie uzgadniano również poziom odciążenia testu wymagany do jego zdania (który wahał się w poszczególnych modułach od 50-55% prawidłowo udzielonych odpowiedzi) i podawano do wiadomości studentów przed egzaminem. Wyniki testów analizowane były przy pomocy uczelnianego programu sprawdzania testów albo systemu „Testy”. W przedmiotach opartych o jedną, lub zbliżone dyscypliny (np. Psychospołeczne uwarunkowania zachowań) stosowano sprawdziany pisemne w formie esejów na zadany temat. Dla umiejętności praktycznych przewidziano sprawdziany oparte o bezpośrednią obserwację demonstracji tychże umiejętności (sprawdziany typu OSPE - Objective Structured Practical Examination) (np. egzamin praktyczny z Histologii składający się z 8 „stacji”: 6 mikroskopów z preparatami oraz 2 elektronogramy). Umiejętności laboratoryjne w zakresie chemii i biochemii sprawdzane były przez egzekwowanie wykonania określonych zadań, połączonych ze sporządzeniem raportu. Wszystkie czynności wykonywane przez studentów, a w szczególności wykonanie procedur, określonych w Standardach, potwierdzane były przez podpis lokalnego opiekuna praktyki w Dzienniku praktyk. Nauczyciele akademicy odpowiedzialni za przeprowadzanie sprawdzianów, zaliczeń i egzaminów posiadali odpowiednie kwalifikacje i przygotowanie zawodowe.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA podkreślili potrzebę zwiększenia liczby godzin zajęć w pracowni prosektoryjnej, aby umożliwić osiągnięcie wymaganych efektów kształcenia z przedmiotu „Anatomia”. Problem ten jest znany Władzom Jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, w programie studiów dla kolejnych roczników deklaruje się stopniowe zwiększanie liczby godzin realizowanych w pracowni prosektoryjnej.

Dokumentowanie osiągnięć studentów jest zgodne z zapisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 września 2016 w sprawie dokumentacji przebiegu studiów oraz Zarządzeniu Prorektora ds. Studenckich Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego nr 2/2013 w sprawie zasad dokumentowania efektów. Zgodnie z tymi regulacjami prowadzący przedmiot obowiązany jest złożyć w Dziekanacie podpisane przez siebie protokoły zaliczeń i/lub egzaminów wraz z ocenami i kryteriami przyznawania tych ocen. System oceny zakładanych efektów kształcenia należy uznać za bezstronny, rzetelny i wiarygodny, w pełni pozwalający na porównywalność wyników oceny. Począwszy od roku akademickiego 2016/17 możliwe jest wpisywanie tych danych do systemu komputerowego wirtualny Dziekanat. Odrębną dokumentację stanowi Dziennik Praktyk, w którym rejestruje się przebieg i zaliczenie wymaganych praktyk wakacyjnych oraz dodatkowo Dziennik Umiejętności Praktycznych, w której potwierdzone zostają kolejne czynności i zabiegi wykonywane przez studenta osobiście jak też takie, przy których wykonywaniu jedynie asystował (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2012 roku w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych oraz sposobu ich odbywania, dokumentowania i zaliczania (Dz.U. z 2012 r. poz. 900). Potwierdzeniem osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla praktyk zawodowych są opinie opiekunów praktyk i odpowiednie zapisy dokonywane w Dziennikach Praktyk przez opiekunów praktyk oraz Pełnomocnika Dziekana ds.

praktyk. Uczelnia posiada regulacje postępowania w celu zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem (takie jak np.)ściąganie na egzaminie.

2.3 Zasady rekrutacji zostały określone w Uchwale Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 27 maja 2015 r., w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia pierwszego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w roku akademickim 2016/2017, Uchwale Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 2 grudnia 2015 r., zmieniającej uchwałę w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia pierwszego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w roku akademickim, a także Uchwale Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 5 kwietnia 2016 r., zmieniającej Uchwałę w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia pierwszego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w roku akademickim 2016/2017. W odniesieniu do kandydatów na kierunek lekarski z nową maturą podstawę przyjęcia na studia stanowił pozytywny wynik egzaminu maturalnego z chemii i biologii oraz pozytywny wynik rozmowy kwalifikacyjnej. W przypadku cudzoziemców kandydujących na studia w języku polskim rozmowa kwalifikacyjna weryfikuje ponadto przygotowanie językowe do podjęcia studiów. W przypadku kandydatów ze starą maturą podstawą przyjęcia na studia był pozytywny wynik z egzaminów wstępnych z chemii i biologii oraz pozytywny wynik rozmowy kwalifikacyjnej. Egzamin wstępny z chemii i biologii był egzaminem pisemnym, obejmującym zagadnienia na maturze na poziomie rozszerzonym. Egzaminacje te odbywały się w terminach wyznaczonych przez wydziałową komisję rekrutacyjną. W przypadku studiów w języku angielskim warunkiem przyjęcia na studia była ponadto potwierdzona znajomość języka angielskiego na poziomie minimum B2. W przypadku kandydatów legitymujących się dyplomem IB (International Baccalaureate) podstawę przyjęcia stanowił egzamin Matury Międzynarodowej. Decyzję w sprawie przyjęcia na studia na kierunku lekarskim podejmowała Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna powoływana przez Rektora w oparciu o listę rankingową. W trybie rekrutacji w roku akademickim 2017/2018 wprowadzono zmiany, zawarte w Uchwałach Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia pierwszego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w roku akademickim 2017/2018, zmienionej Uchwałą Senatu z dnia 7 lutego 2017 roku i Uchwałą z dnia 26 kwietnia 2017 roku. W przypadku kandydatów z nową maturą podstawę przyjęcia na studia stanowiły wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego:

- a) w części pisemnej na poziomie rozszerzonym lub dwujęzycznym z wynikiem 60 % lub więcej,
- b) w części ustnej - w roku szkolnym 2011/2012 i w latach późniejszych – z wynikiem 60% lub więcej.

W przypadku studiów w języku angielskim podstawą przyjęcia na studia są wyniki egzaminu maturalnego z biologii i chemii, a w przypadku kandydatów ze starą maturą oraz kandydatów, którzy ukończyli szkołę średnią za granicą i nie składali egzaminu maturalnego z biologii lub chemii, albo nie mieli możliwości uzyskania wiarygodnej informacji o systemie egzaminów

maturalnych w danym państwie. Obecnie nie przeprowadza się rozmów kwalifikacyjnych na studia w języku angielskim.

W każdym nowym roku akademickim Szkoła wydaje informatory dla kandydatów na studia, w których zawarte są informacje o Uczelni, jak również informacje dotyczące zasad rekrutacji na kierunek lekarski. Znajdują się w nim również informacje dotyczące warunków przyjęcia na studia oraz opłat związanych ze studiami i postępowaniem kwalifikacyjnym.

Proces rekrutacji należy uznać za w pełni przejrzysty.

Oceniany kierunek studiów jest kierunkiem regulowanym, w związku z tym potwierdzanie efektów uczenia się kierunku nie dotyczy. Zaliczanie etapów studiów przebiega prawidłowo i odbywa się na zasadach opisanych szczegółowo w punkcie 2.2.

Jako, że kierunek prowadzony jest dopiero od roku, nie można ocenić procesu dyplomowania. Na ocenianym kierunku warunkiem uzyskania dyplomu lekarza jest zaliczenie zajęć z wszystkich przedmiotów, zdanie wszystkich egzaminów i odbycie przewidzianych programem studiów praktyk.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Program dla studiów w języku polskim i angielskim obejmuje 6 lat studiów (12 semestrów) w trybie ciągłym, z tym, że rok VI-ty ma charakter praktycznego kształcenia klinicznego. Ogólna liczba godzin zaplanowanych w programie wynosi 5748, co oznacza nadwyżkę 48 godzin w stosunku do Standardów Kształcenia dla Kierunku Lekarskiego. Całkowita liczba punktów ECTS związanych z realizacją programu równa się 360. Harmonogramy zajęć są tworzone przy współdziałaniu studentów, którzy w określonych przypadkach mają możliwość wnioskowania o indywidualizację procesu kształcenia.

Znaczna część efektów kształcenia z obszaru, który dotyczy profesjonalizmu lekarza podlega realizacji w toku wielu przedmiotów klinicznych. Godziny przeznaczone do dyspozycji uczelni wykorzystano w ten sposób, że 443 godzin dodano do godzin obowiązujących w różnych grupach modułów, 150 godzin przeznaczono na zajęcia fakultatywne oraz 5 godzin ogólnouczelnianego kursu BHP. Zajęcia o charakterze praktycznym obejmują ćwiczenia mikroskopowe, laboratoryjne i prosektoryjne. Aktualnie realizowana jest tylko ta część zajęć, która przypisana jest do pierwszego i drugiego roku studiów. Na kolejnych latach studiów przewidziano praktyczne kształcenie studentów w zakresie nauk klinicznych, zarówno w warunkach laboratoryjnych (np. pracownia symulacji medycznych) jak i na oddziałach klinicznych. Program przewiduje ponadto zajęcia w zawodowym środowisku pracy lekarza, którym odpowiadają praktyki wakacyjne zgodnie ze Standardami obejmujące: 4 tygodnie praktyk wakacyjnych po każdym roku studiów tj. łącznie 600 godzin (20 pkt ECTS) oraz 30

tygodni praktycznego nauczania klinicznego (tzw. nauczanie przy łóżku chorego) w łącznej liczbie 1325 godzin.

Znajomość „budowy ciała ludzkiego” kształtowana była na zajęciach w Pracowni Anatomicznej przy wykorzystaniu multimedialnego stołu anatomicznego 3D Anatomage, modeli anatomicznych oraz zajęć prosektoryjnych realizowanych częściowo w Collegium Medicum UJ. Zdaniem ZO PKA należy zwiększyć liczbę zajęć w ramach ćwiczeń prosektoryjnych, gdyż przyczyni się to do pogłębienia przez studentów znajomości topografii i rzeczywistych relacji struktur ciała człowieka.

Ogólne zasady weryfikacji poziomu osiągnięcia efektów kształcenia określone są w Regulaminie Studiów zgodnie z którym stosuje się: zaliczenie bez oceny, zaliczenie z oceną oraz egzamin z oceną w skali 2 do 5. Egzamin może odbyć się, po uprzednim zaliczeniu ćwiczeń z danego przedmiotu. Zaliczenia bez oceny polegały na osiągnięciu przez studenta odpowiedniej liczby szczegółowych punktów z testów lub zadań opisowych, a także liczby prawidłowo rozpoznanych preparatów. Dla umiejętności praktycznych wprowadzono sprawdziany oparte o bezpośrednią obserwację demonstracji tychże umiejętności (sprawdziany typu OSPE - Objective Structured Practical Examination).

Dokumentowanie osiągnięć studentów, jest zgodne z zapisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 września 2016 w sprawie dokumentacji przebiegu studiów oraz Zarządzeniu Prorektora ds. Studenckich Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego nr 2/2013 w sprawie zasad dokumentowania efektów.

Rekrutacja prowadzona jest w sposób przejrzysty i prawidłowy zgodnie z danymi zawartymi we wniosku o nadanie uprawnień

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Zdaniem ZO PKA należy w sposób istotny zwiększyć liczbę godzin zajęć w ramach ćwiczeń prosektoryjnych, gdyż realizowany obecnie wymiar zajęć nie pozwala na pogłębienie przez studentów znajomości topografii i rzeczywistych relacji struktur ciała człowieka.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1

Zasady projektowania planów i programów studiów na ocenianym kierunku zostały określone w Uchwale Senatu Krakowskiej Akademii z dnia 3 lutego 2015 roku w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia programów studiów, w tym planów studiów dla poszczególnych kierunków studiów i poziomów kształcenia. Zgodnie z tą uchwałą projekty programów studiów, przed ich uchwaleniem przez radę wydziału, przedkładane są przez Dziekana do wglądu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia w formie zestawienia tabelarycznego, którego wzór stanowi załącznik do uchwały. Termin do ich przedłożenia upływa 10 marca każdego roku. Dziekani przekazują plany studiów na kolejny rok akademicki do Działu Nauczania w terminie do 30 kwietnia każdego roku. Ponadto, według wyżej wymienionej uchwały, plany i programy studiów powinny spełniać wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. z 2014 r. poz. 1370). Należy zauważyć, że wspomniane rozporządzenie już nie obowiązuje, ponieważ zastąpiło je rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. z 2016 r. poz. 1596, z późn. zm.). W związku z powyższym wspomniana uchwała powinna zostać zaktualizowana.

Program kształcenia opracowano w oparciu o standardy kształcenia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. 2012 poz. 631 z późn. zm.). Koncepcja kształcenia oraz efekty kształcenia pogrupowane w poszczególne moduły określone są w standardach kształcenia zawartych w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia. Dlatego projektowanie i doskonalenie programu kształcenia, w tym efektów kształcenia dotyczy przede wszystkim dodatkowej oferty programowej oraz określania treści kształcenia zgodnych z aktualną wiedzą medyczną, a także sposobu realizacji poszczególnych przedmiotów. W pracach nad tworzeniem programu uczestniczyli przedstawiciele pracodawców: reprezentant Regionalnej Izby Lekarskiej oraz dyrektorzy niektórych szpitali krakowskich.

W Uczelni funkcjonuje wewnętrzny system zapewniania jakości na podstawie Zarządzenia Rektora z 1 października 2012 r. w sprawie utworzenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia oraz ich zadań (z późn. zm.) oraz Zarządzenie Rektora z 6 listopada 2012 r. w sprawie wdrażania i doskonalenia w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia. Na strukturę WSZJ składa się Uczelniana Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia. Uzupełnia je Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Komisje ds. Jakości współpracują z odpowiednimi Komisjami Programowymi. W

ramach WSJK realizowane są procedury zapewniania jakości obejmujące: kontrolę sylabusów, analizy jakościowe oparte na ich zawartości, ewaluację zajęć przez studentów, hospitacje zajęć, okresową ocenę nauczycieli. W tym zakresie działanie WSJK wymaga pewnych usprawnień, gdyż według ZO PKA wiele przedmiotów prowadzonych jest przez osoby nie mające ani dorobku naukowego, ani doświadczenia zawodowego związanego z tymi przedmiotami, czego WSJK nie zidentyfikował.

Na Wydziale prowadzącym oceniany kierunek funkcjonuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości kształcenia. Do zadań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy: działania na rzecz podnoszenia jakości dydaktyki na poszczególnych kierunkach studiów, doskonalenie planów studiów oraz zapewnianie wysokiego poziomu merytorycznego sylabusów; przeprowadzanie systematycznej i kompleksowej analizy osiągniętych efektów kształcenia; opracowanie zasad, form i procedur udziału interesariuszy w procesie podnoszenia jakości kształcenia; dokumentowanie poprowadzonych analiz oraz podejmowanych działań.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia odpowiedzialna jest za także za przechowywanie dokumentacji związanej z zakresem jej działania (tj. ankiet ewaluacyjnych, arkuszy hospitacyjnych, wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów).

Po zakończeniu każdego semestru przeprowadzana jest na Uczelni ewaluacja wybranych zajęć za pomocą ogólnouczelnianej ankiety udostępnianej on-line. Pytania zawarte w ankiecie dotyczą przydatności poszczególnych modułów kształcenia i form prowadzonych zajęć z punktu widzenia zakładanych efektów kształcenia, kwalifikacji nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów, sposobu prowadzenia zajęć, w tym dostępności sylabusów i stosowanych metod dydaktycznych, sposobu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, w tym przejrzystości wymagań i stawianych ocen oraz organizacji zajęć z uwzględnieniem terminowości i punktualności ich odbywania. Procedura ewaluacji oraz treść ankiet ustalana jest na poziomie całej uczelni i podlega kontroli Uczelnianej Komisji ds. jakości Kształcenia. Ponadto po zakończeniu ostatniego semestru studiów ewaluacji podlegają wybrane przedmioty z całych studiów oraz lista efektów kształcenia.

Innym elementem ogólnouczelnianego systemu zapewniania jakości są hospitacje zajęć dydaktycznych oraz praktyk zawodowych. Zasady hospitacji w Krakowskiej Akademii określa zarządzenie Rektora z dnia 30 stycznia 2013 roku. Hospitacja przebiega w oparciu o kartę hospitacji, składającą się z dwóch części określonych w załączniku do wspomnianego Zarządzenia. O ile Dziekan nie zawnioskuje inaczej, zajęcia prowadzone przez nauczycieli nie będących samodzielnymi pracownikami nauki podlegają, hospitacji co dwa lata, a zajęcia prowadzone przez samodzielnych pracowników nauki co cztery lata. Wyniki hospitacji stanowią jeden z elementów okresowej oceny pracowników, mają znaczenie w planowaniu zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych oraz polityce kadrowej. Uzyskanie przez

hospitowanego nauczyciela akademickiego niezadowolających ocen skutkuje przeprowadzeniem z hospitowanym rozmowy przez Dziekana Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu, której celem jest określenie konkretnych działań naprawczych. Dotychczasowe wyniki hospitacji były pozytywne.

Niezależnie od powyższych, na Wydziale Lekarskim podjęto działania dodatkowe. Na kierunku lekarski powołano „tutorów” (opiekunów) poszczególnych grup, którym studenci mogli zgłaszać pojawiające się problemy. W wyniku uwag przedstawionych przez studentów Dziekan, albo Pełnomocnik Dziekana ds. programu studiów podejmowali działania korygujące dotyczące spraw takich jak: niedostępność niektórych sylabusów przed rozpoczęciem zajęć, niewystarczająca koordynacja zajęć ćwiczeniowych prowadzonych z różnymi grupami przez różnych asystentów, niepełna informacja dotycząca wymaganych materiałów źródłowych. Studenci zgłosili również nadmierne ich zdaniem pokrywanie się treści z przedmiotów Jak być lekarzem i Spotkanie z człowiekiem chorym. Na podstawie uwag zebranych od studentów postanowiono zmienić program przedmiotu Jak być lekarzem, odchodząc częściowo od relacji pacjent-lekarz (która jest omawiana w drugim przedmiocie) na rzecz uwypuklenia mnogich społecznych ról lekarza i cech charakteryzujących jego profesjonalizm. Ponadto zgłaszano skargi na niewystarczające opanowanie języka angielskiego przez jedną osobę prowadzącą zajęcia dla studentów anglojęzycznych oraz niewłaściwy stosunek jednego z prowadzących do studentów. W bieżącym roku zrezygnowano z udziału wskazanych osób w procesie kształcenia.

Kolejnym sposobem bieżącego monitorowania procesu nauczania było opracowanie na Wydziale własnej ankiety badającej poziom satysfakcji studentów z odbytych zajęć na kierunku lekarskim, po zakończeniu każdego semestru. Ankieta realizowana w formie papierowej osiągnęła niemal 100% zwrotność. Otrzymane z analizy tych ankiet przeprowadzonej przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia informacje, potwierdziły problemy zgłaszane studentom przez tutorów. W ankietach zebranych po II semestrze negatywnie oceniono jednego z nauczycieli akademickich, studenci skarżyli się na chaotyczne przygotowanie wykładów i niepunktualne ich odbywanie. Dziekan Wydziału przeprowadził rozmowę wyjaśniającą ze wspomnianym nauczycielem.

Dodatkowo dokonano analizy postępów studentów (analiza wyników sesji egzaminacyjnych), oraz analizę stopnia osiągnięcia wybranych efektów kształcenia. W oparciu o analizę wyników I-ej sesji rozdzielono moduł Makro i mikroskopowa budowa ciała na dwa odrębne: Układ szkieletowo mięśniowy oraz Mikroskopowa budowa ciała. Ponadto Przewodnicząca WKds.JK przeprowadziła analizę sylabusów. Odbyło się również kilka spotkań kadry nauczającej wspólne moduły albo prowadzącej jeden rodzaj ćwiczeń. Po tych spotkaniach zdecydowano o wydzieleniu w programie studiów na następny rok, odrębnego modułu z zakresu anatomii pod nazwą. Przestrzenna budowa ciała, ponieważ pewne treści z anatomii ogólnej nie znajdowały miejsca w modułach wcześniej zaplanowanych. Na wspólnych spotkaniach uzgodniono ustalenie poziomu odciążenia dla testów z modułów zintegrowanych na poziomie 55% pytań, z

dodatkowym warunkiem, iż w każdej z dwóch komponent modułów (anatomia z radiologią i fizjologią) student winien uzyskać co najmniej 50 procent prawidłowych odpowiedzi.

Opracowano również i przeprowadzono ankietę dotyczącą realizacji praktyk wakacyjnych. Informacje na temat realizacji praktyk pozyskano zarówno od studentów jak i od bezpośrednich opiekunów praktyk. Opiekunowie praktyk nie zgłosili jednostkowych problemów podczas pracy ze studentami a stosunek studentów do pacjentów i do pracowników jednostki uzyskał najwyższe oceny, natomiast przygotowanie studentów do praktyki uzyskało ocenę 4 lub 5 w skali 5-punktowej. Studenci wysoko ocenili jakość realizacji praktyk oraz jakość nadzoru ze strony opiekuna. Na kierunku lekarskim w roku akademickim 2016/2017 przeprowadzono także hospitacje zajęć. Hospitowano zajęcia praktyczne oraz praktyki wakacyjne odbywane w szpitalach. Wszystkie hospitacje uzyskały ocenę pozytywną. Reasumując Uczelnia prowadzi systematyczne i kompleksowe monitorowanie i ocenę osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Program kształcenia opracowany został na spotkaniach Władz Wydziału z przedstawicielami jednostek realizujących poszczególne przedmioty, przedstawicielami Rady Uczelnianej Samorządu Studentów, Samorządu Doktorantów. Program zatwierdzany jest przez Radę Wydziału gdzie studenci również mają swoich reprezentantów.

3.2

Publiczny dostęp do informacji Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego oraz Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu, realizowany jest poprzez stronę internetową jak i informację przekazywaną w kontakcie bezpośrednim. Studenci poprzez stronę internetową mają dostęp do wzorów podań, informacji dotyczących organizacji roku akademickiego oraz pomocy materialnej. Ponadto poprzez zakładkę „aktualności”, uzyskują dostęp do wszystkich niezbędnych informacji z działalności Wydziału jak i ocenianego kierunku. Informacje są aktualizowane i weryfikowane na bieżąco przez Dział Informatyczny. Studenci uzyskują również dostęp do informacji podczas inauguracyjnego spotkania z Dziekanem, a także podczas comiesięcznego kontaktu grupy z tutorem.

Studenci Uczelni, mają również dostęp do systemu Wirtualny Dziekanat, gdzie mogą uzyskać wszystkie niezbędne informacje dotyczące wyników zaliczeń, kolokwiów i egzaminów. Ponadto Informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, harmonogramy zajęć, a także sylabusy dostępne są w formie elektronicznej oraz w formie drukowanej w Dziekanacie Wydziału.

Reasumując Wydział zapewnia dostęp do kompleksowej informacji dotyczącej zasad funkcjonowania procesu dydaktycznego i programu studiów na ocenianym kierunku właściwej dla wszystkich grup odbiorców.

Informacje dotyczące wsparcia w rozpoczęciu kariery zawodowej, pozyskania wsparcia materialnego, mobilności studenckiej dostępne są na stronie głównej Uczelni w odpowiednich zakładkach. W opinii zarówno ZO PKA, jak i studentów informacje te są kompletne, zrozumiałe i aktualizowane na bieżąco

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu posiada i realizuje kompleksową i wielostopniową procedurę projektowania monitorowania i przeglądów programów kształcenia ocenianego kierunku, co sprzyja ich doskonaleniu. W procedurze tej biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni jak i zewnętrzni. W ocenianej Jednostce prowadzona jest również, za pomocą różnych narzędzi, systematyczna ocena osiągania przez studentów efektów kształcenia, z której formułowane są wnioski przekładające się na jakość kształcenia.

Wydział zapewnia dostęp do kompleksowej informacji dotyczącej zasad funkcjonowania procesu dydaktycznego i programu studiów na kierunku lekarskim właściwej dla wszystkich grup odbiorców.

Pewnej korekty wymagać powinni działanie systemu w zakresie przydzielania zajęć nauczycielom akademickim zgodnie z ich dorobkiem naukowym i/lub doświadczeniem praktycznym.

Dobre praktyki:

brak

Zalecenia:

Należy usprawnić działanie WSZJK w zakresie nadzoru nad odpowiednim przydziałem zajęć nauczycielom akademickim, zgodnie z ich dorobkiem naukowym i/lub doświadczeniem praktycznym.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1 Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2 Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3 Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie na kierunku lekarskim zgłosiła w raporcie samooceny do minimum kadrowego 13 nauczycieli akademickich, w tym 5 profesorów i dr habilitowanych oraz 8 ze stopniem doktora, w tym n. medycznych (5), nauk biologicznych (2) i nauk chemicznych (1). Natomiast w systemie POL-on (dokument

wygenerowano w trakcie wizytacji tj. 16.12.2017) widnieje 14 nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego. W wykazie raportu samooceny nie ujęto 1 osoby ze stopniem dr hab., która widnieje w systemie POL-on. Minimum kadrowe zgłoszone we Wniosku o udzielenie zgody na otwarcie kierunku różni się w sposób znaczący od minimum kadrowego zastanego podczas wizytacji Uczelni.

W raporcie samooceny w tabeli 6 w wykazie nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na ocenianym kierunku podano nieprawidłowe przyporządkowanie oraz błędne wskazanie obszarów wiedzy, dziedziny nauki i dyscypliny naukowej wszystkich 13 nauczycieli akademickich. W czasie wizytacji dostarczono jednak uzupełnione charakterystyki dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego pozostałych nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego. Po analizie wszystkich dostępnych danych, do minimum kadrowego kierunku Zespół Oceniający zaliczył 8 nauczycieli akademickich w tym 4 samodzielnych nauczycieli akademickich i 4 ze stopniem doktora, których wykaz podano w Załączniku nr 4. Osoby te posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedzinie nauk medycznych, dyscyplinie medycyna - 5 osób i dyscyplinie biologia medyczna - 3 osoby, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia

Zdaniem ZO PKA należy zauważyć, że charakterystyki nauczycieli akademickich, nie tylko zaliczanych do minimum kadrowego, zostały przygotowane w sposób niejednolity, część z nich zawiera tytuł zawodowy, część nie podaje tytułu zawodowego, część zawiera błędnie określone obszar/dziedzinę/dyscyplinę, co w znacznym stopniu utrudnia właściwą ocenę kadry i może stanowić istotną przeszkodę w projektowaniu przez Uczelnię właściwej obsady zajęć dydaktycznych.

Na ocenianym kierunku minimum kadrowe powinno stanowić w sumie 14 nauczycieli akademickich, w tym 6 samodzielnych ze stopniem dr hab. lub tytułem naukowym oraz 8 ze stopniem doktora. Należy nadmienić, że warunki dotyczące liczby osób zaliczonych do minimum kadrowego muszą być spełnione dopiero od 4 roku studiów, a na ocenianym kierunku kształcenie rozpoczęto w poprzednim roku akademickim. Uczelnia nie przedstawiła jednak planów osiągnięcia minimum kadrowego w wymaganym terminie.

Uczelnia błędnie zaliczyła do minimum kadrowego nauczyciela akademickiego ze stopniem dr n. chem., którego dorobek dotyczy obszaru nauk ścisłych, dziedziny nauk chemicznych, dyscypliny chemia (chemia teoretyczna), nie posiadającego również doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią. Do minimum kadrowego nie można również zaliczyć dwóch osób posiadających stopień doktora habilitowanego i dwóch osób posiadających stopień doktora ze względu na brak informacji na temat ich dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią oraz jednej osoby, której dorobek naukowy jest zdaniem ZO PKA nie wystarczający (1 praca doświadczalna w pełnej wersji) i

brak jest informacji na temat doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią (Załącznik nr. 5).

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów ocenianego kierunku przy założeniu dotychczasowego naboru 100 studentów w ciągu 6 lat; sumarycznie 600 studentów, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium §14 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596) „nie może być mniejszy niż 1:40”. Aby warunek powyższy został spełniony, liczba nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego powinna wynosić docelowo nie mniej, niż 15, i do tej liczby powinny dążyć Władze Uczelni.

W roku akademickim 2016/2017 zajęcia na kierunku lekarskim prowadziło 46 nauczycieli akademickich, w tym 6 osób posiadających tytuł naukowy, 3 osoby posiadające stopień naukowy doktora habilitowanego, 26 doktorów, 5 lekarzy i 6 magistrów. 29 osób zatrudnionych było na zasadzie umowy o dzieło, a 17 na zasadzie umowy o pracę (etat).

W roku akademickim 2017/2018 na ocenianym kierunku zajęcia prowadziło 52 nauczycieli akademickich, w tym 4 osoby posiadające tytuł naukowy, 6 osób posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego, 29 doktorów, 5 lekarzy i 8 magistrów. 23 osoby zatrudnione były na zasadzie umowy o dzieło, a 29 na zasadzie umowy o pracę (etat).

Wśród kadry prowadzącej proces kształcenia na ocenianym kierunku reprezentowane są większości specjalizacji medycznych (chirurgia, choroby wewnętrzne, endokrynologia, kardiologia, onkologia, pediatria, radiologia, radioterapia itp.), poza tym dyscypliny: biologia medyczna (biochemia, biologia molekularna), biologia, chemia, prawo, czy nauki humanistyczne. Struktura specjalności naukowych nauczycieli akademickich zapewnia w dużym stopniu prawidłowy proces kształcenia. Struktura kwalifikacji naukowych i doświadczenia zawodowego oraz dydaktycznego jest w większości zgodna z założeniami ujętymi we wniosku o nadanie uprawnień, choć niezasadne jest co do celowości zatrudnienia np. inżyniera agrotechniki, czy architekta ze względu na brak efektów kształcenia na kierunku lekarskim związanych z tymi specjalnościami. Kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia, wyrażające się m.in. w stosowaniu zróżnicowanych metod dydaktycznych zorientowanych na zaangażowanie studentów w proces uczenia się, wykorzystaniu innowacyjnych metod kształcenia oraz nowych technologii włączające inżyniera agrotechniki i architekta na kierunku lekarskim w ocenie ZO PKA są nieakceptowalne.

Uwagę należy zwrócić na wysoki udział w procesie kształcenia nauczycieli akademickich zatrudnionych na umowę o dzieło, co nie sprzyja przyszłej stabilizacji. Udział kadry z doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią w powiązaniu z zapewnieniem możliwości osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia związanych z praktycznym

przygotowaniem zawodowym i realizacji programu studiów nie jest w pełni określony przez Uczelnię.

4.2

ZO PKA analizował Załącznik nr 2, Cz. I, pkt. 2 (Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku lekarskim, studia jednolite magisterskie, profil praktyczny w roku akademickim 2016/2017), plany i harmonogramy za lata 2016/2017 (sem. zimowy i letni- studia w j. polskim i angielskim) oraz plany i harmonogramy za lata 2017/2018 (sem. zimowy studia w j. polskim i angielskim), a także opis kadry spoza minimum kadrowego na kierunku lekarskim za rok akademicki 2016/2017. Uzupełniające informacje na temat dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego kadry przekazane zostały również w trakcie wizytacji.

Dla 2 osób posiadających tytuł naukowy, 3 osób posiadających stopień dr hab. oraz 1 osoby ze stopniem doktora nie przewidziano prowadzenia żadnego przedmiotu. Osoby te nie są przewidziane w całym cyklu kształcenia czyli nie powinny więc być wymieniane w wykazie nauczycieli akademickich kierunku.

Na podstawie analizy wszystkich dokumentów oraz informacji uzyskanych podczas wizytacji Uczelni ZO PKA stwierdza, że obsada wielu przedmiotów jest nieprawidłowa, nie są spełnione wymagania określone w & 5 ust. 3 Rozporządzenia MNISZW z dnia 26 września 2016 roku M.in.:

- magister ogrodnictwa, agroekologii i ochrony roślin prowadzi zajęcia z przedmiotów: mikroskopowa budowa ciała, układ moczowo-płciowy, układ nerwowy i układ krążenia i oddechowy,
- magister biotechnologii medycznej prowadzi zajęcia z przedmiotów: układ krążenia i oddechowy/the circulatory and respiratory system, układ pokarmowy/the gastrointestinal system i układ moczowo-płciowy/the uro-genital system.
- stomatolog prowadzi zajęcia z przedmiotów makro – i mikroskopowa budowa ciała/macro and microscopic structure of the human body, the neuro system, the gastrointestinal system, the uro-genital system, the endocrine system, senses and skin, three – dimensional organization of the body, układ kostno-mięśniowy, układ nerwowo-mięśniowy/the neuro-muscular system, układ krążenia i oddechowy/the circulatory and respiratory system, the biological, social and cultural aspects of death.
- specjalista biologii medycznej prowadzi zajęcia z przedmiotów: układ krążenia i oddechowy/the circulatory and respiratory system, układ nerwowy/the neuro system, układ pokarmowy/the gastrointestinal system, układ kostno-mięśniowy/the skeletal-muscular

system, układ dokrewny, zmysły i powłoki ciała/the endocrine system, senses and skin, układ moczowo-płciowy/the uro-genital system.

Szczegółowa analiza nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych znajduje się w Załączniku nr 6 niniejszego raportu. Obsada zajęć zasadniczo różni się od propozycji podanej we wniosku o przyznanie uprawnień. Z uwagi na to, iż ocena przeprowadzana jest na wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w ocenie ZO PKA obsada zajęć jest niezgodna z obsadą proponowaną we wniosku o nadanie uprawnień.

Przeprowadzone przez ZO PKA hospitacje zajęć dydaktycznych pozwalają na stwierdzenie, że w większości (poza anatomią) prowadzone są one w sposób prawidłowy, a nauczyciele akademicy zaangażowani są w proces kształcenia. ZO PKA ocenił w zał. nr 6 niezgodność kwalifikacji zawodowych oraz zakresu klinicznego doświadczenia zawodowego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w ramach poszczególnych modułów zajęć prowadzących do osiągnięcia efektów kształcenia określonych w standardach kształcenia wydanych na podstawie art. 9b ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) z efektami kształcenia oraz treściami tych modułów zajęć.

4.3

Jednostka prowadząca oceniany kierunek realizuje w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego projekt: O poprawie kompetencji - program rozwoju kadry akademickiej Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Nauczyciele akademicy biorą udział w następujących szkoleniach:

- podnoszenie kompetencji z zakresu innowacyjnych metod dydaktycznych,
- podnoszenie kompetencji informatycznych w zakresie analizy statystycznej,
- podnoszenie kompetencji językowych - język angielski.

W bieżącym roku otwarto jedno postępowanie o nadanie tytułu naukowego profesora n. med. oraz jeden wniosek do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów o wszczęcie przewodu habilitacyjnego.

Na uczelni istnieje system nagradzania nauczycieli akademickich w trzech kategoriach:

- nagroda za dorobek naukowy (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 29/2017),
- nagroda za pracę dydaktyczną (w oparciu o oceny studentów, wyrażone w ankietach ogólnouczelnianych),
- nagroda za pracę organizacyjną.

Na spotkaniu z ZO PKA nauczyciele akademicy podkreślali dbałość Jednostki o zapewnienie odpowiedniego rozwoju naukowego i dydaktycznego oraz doskonalenia kadry do procesu

nauczania. Uczelnia zapewnia rozwój i właściwe kreowanie warunków pracy stymulujących i motywujących kadrę prowadzącą proces kształcenia do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia zawodowego.

Bieżąca ocena pracowników jest dokonywana przez bezpośrednich przełożonych, a okresowa – obejmująca działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną, która uwzględnia rezultat hospitacji zajęć nauczyciela, aktywność w zakresie przygotowania materiałów dydaktycznych oraz opinię na jego temat wyrażoną przez studentów w anonimowych badaniach ankietowych. Studenci swoje bieżące uwagi dotyczące pracy nauczyciela mogą też wyrażać kontaktując się z Opiekunem roku. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA stwierdzili, że wiedzą co dzieje się z ankietami oceniającymi nauczycieli akademickich oraz zauważają zmiany jakie następują po zebraniu wyników ankietyzacji czego przykładem jest zwolnienie pracownika, który został bardzo źle oceniony przez studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uzasadnieniem dla oceny częściowej kryterium 4 jest:

1. Minimum kadrowe zgłoszone we wniosku o udzielenie zgody na otwarcie kierunku różni się w sposób znaczący od minimum kadrowego zastanego podczas wizytacji Uczelni. ZO PKA do minimum kadrowego zaliczył 8 nauczycieli akademickich.
2. W raporcie samooceny (w tabeli 6) w wykazie nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe podano nieprawidłowe przyporządkowanie oraz błędne wskazanie obszarów wiedzy, dziedziny nauki i dyscypliny naukowej wszystkich 13 nauczycieli akademickich.
3. Charakterystyki nauczycieli akademickich minimum kadrowego oraz spoza minimum kadrowego zostały przygotowane w sposób niejednorodny i niepełny, co utrudnia ocenę merytoryczną kadry i stanowi przeszkodę w projektowaniu właściwej obsady zajęć dydaktycznych.
4. W wykazie nauczycieli akademickich dla 6 osób nie przewidziano prowadzenia żadnego przedmiotu w całym cyklu kształcenia.
5. Obsada bardzo wielu przedmiotów jest nieprawidłowa i nieadekwatna do specjalizacji lub specjalności, dorobku dydaktycznego i doświadczenia zawodowego nauczycieli akademickich wykazane przez ZO PKA w załączniku nr 6.
6. Znacząca część nauczycieli akademickich zatrudniona jest na podstawie umowy o dzieło, co nie zapewnia stabilności kadry.
7. Brak długoterminowej polityki kadrowej sprzyjającej rozwojowi kadry w aspekcie rozwoju instytucji kształcenia na ocenianym kierunku i zapewnienia realizacji programu kształcenia oraz osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia.

Mocne strony

Jednostka dysponuje kadrą dydaktyków o wielu specjalnościach i specjalizacjach co jest przydatne w nauczaniu interdyscyplinarnym.

Kadra jest zaangażowana w proces kształcenia.

Słabe strony

Nieprawidłowa i nieadekwatna do specjalności lub specjalizacji, dorobku dydaktycznego i doświadczenia zawodowego nauczycieli akademickich obsada bardzo wielu przedmiotów. Potencjał kadrowy nie jest wykorzystywany w prawidłowej obsadzie zajęć dydaktycznych. W bardzo wielu przypadkach (rok akademicki 2016/2017 – 19 wskazań, rok akademicki 2017/2018 – 10 wskazań) zajęcia prowadzone są przez osoby nie mające odpowiednich kwalifikacji do ich prowadzenia.

Brak elementów długoterminowej polityki kadrowej sprzyjającej stabilizacji i rozwojowi kadry, polegającej na zatrudnieniu większości kadry na podstawie umowy o dzieło.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Należy uzupełnić i ujednoczyć charakterystyki naukowo-dydaktyczne (tematyka dorobku naukowego, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią) osób zaliczonych do minimum kadrowego i osób spoza minimum kadrowego, co ułatwi Władzom Jednostki właściwą obsadę zajęć dydaktycznych.

Należy dokonać zmiany obsady wskazanych przedmiotów, aby wszystkie prowadzone były przez osoby mające odpowiednią specjalizację medyczną (przedmioty kliniczne) oraz dorobek naukowy lub doświadczenie praktyczne w dziedzinie związanej z nauczaniem przedmiotem.

Warto podjąć działania w celu zatrudniania nauczycieli akademickich na zasadzie umowy o pracę (nawet na część etatu), co powinno przyczynić się do większej stabilności kadry.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Z informacji uzyskanych przez ZO PKA w trakcie wizytacji wynika, raportu samooceny wynika, że koncepcja kształcenia i program studiów konsultowane były z dyrektorami szpitali, które udostępniły swoją bazę kliniczną do prowadzenia zajęć praktycznych dla studentów ocenianego kierunku.

Po analizie informacji przedstawionych w Raporcie Samooceny należy stwierdzić, że oceniana Jednostka współpracuje z ośrodkami ochrony zdrowia zarówno lokalnymi, jak i znajdującymi się w regionie Uczelni. Zajęcia kliniczne prowadzone są w szpitalach, w których utworzono oddziały kliniczne Uczelni i z którymi podpisane zostały umowy o współpracy i

tworzeniu kolejnych oddziałów klinicznych, co ma zapewnić bazę do kształcenia przy łóżku chorego. Te szpitale to Szpital Św. Rafała (Katedra i Klinika Neurochirurgii, Klinika Ginekologii i Uroginekologii, Klinika Kardiologii, Katedra Ortopedii, Traumatologii i Rehabilitacji z Kliniką Rehabilitacji Medycznej oraz Kliniką Ortopedii i Traumatologii) oraz Szpital Zakonu Bonifratrów w Katowicach (Katedra Chorób Wewnętrznych i Farmakologii Klinicznej).

Kolejne szpitale, z którymi podpisano umowy o współpracy i tworzenia oddziałów klinicznych na potrzeby Uczelni to Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. Św. Ludwika w Krakowie, Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie, Szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego w Krakowie, Szpital Zakonu Bonifratrów w Krakowie oraz Szpital MSWiA w Krakowie.

Wizytowany Wydział zawarł ponadto porozumienia o współpracy z Zakładem Opiekuńczo-Lecznym w Krakowie, Małopolskim Hospicjum dla Dzieci oraz Centrum Onkologii im. Marii Curie Skłodowskiej na realizację zajęć dla studentów ocenianego kierunku. W Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym oraz Hospicjum odbywają się zajęcia z przedmiotu „Spotkanie z człowiekiem chorym”, natomiast w Centrum Onkologii część ćwiczeń praktycznych w ramach modułu „Człowiek i środowisko”.

Zawarto również odpowiednie porozumienia dotyczące przyjęcia studentów ocenianego kierunku na praktyki wakacyjne ze Szpitalem Specjalistycznym im. S. Żeromskiego, Szpitalem Zakonu Bonifratrów w Krakowie i w Katowicach oraz Szpitalem św. Rafała w Krakowie.

Pracownicy wymienionych wyżej szpitali (interesariusze zewnętrzni) uczestniczą czynnie w procesie kształcenia studentów wizytowanej Jednostki. Ze względu na to, że Uczelnia kształci studentów na kierunku lekarskim dopiero 2 rok, wpływ praktyków na modyfikacje programu kształcenia jest bardzo ograniczony. Należy jednak podkreślić, że Uczelnia wprowadziła ankiety dla opiekunów praktyk w szpitalach, w których odbywały się praktyki wakacyjne. Na podstawie wyników tych ankiet (załącznik 3 pkt 8 Raportu Samooceny) w przyszłości można będzie wprowadzać niezbędne korekty do programu studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na podstawie analizy informacji zawartych w Raporcie Samooceny oraz uzyskanych w trakcie wizytacji, ZO PKA uważa, że Jednostka podjęła współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, - przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy konsultowali koncepcję kształcenia, a także biorą czynny udział w samym procesie kształcenia, prowadząc zajęcia kliniczne. Rzeczywisty wpływ tej współpracy na modyfikacje i doskonalenie procesu kształcenia będzie można ocenić dopiero za kilka lat.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Jednostka kreuje warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia oraz przygotowuje studentów oraz stwarza im możliwości do uczenia się w języku obcym. Na kierunku lekarskim w Krakowskiej Akademii im. Frycza Modrzewskiego umożliwiony jest proces studiowania w języku angielskim głównie dla studentów polskich oraz pojedynczych osób z zagranicy. Studenci, głównie z drugiego roku studiów, są zainteresowani utworzeniem polskiego oddziału Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny – IFMSA, Poland. Aktualnie nie obserwuje się aktywności i mobilności międzynarodowej studentów wizytowanego kierunku.

Jednostka zapoczątkowała kreowanie i wprowadzanie nowoczesnych, międzynarodowych form nauczania w postaci *Problem Base Learning* (PBL). W tym celu wysłano jednego pracownika naukowego na pięciodniowe szkolenie PBL do Maastricht/Holandia w 2015 roku. Natomiast w 2016 roku pracownik z Uniwersytetu w Maastricht szkolił w zakresie działalności dydaktycznej kadrę kierunku lekarskiego podczas jednodniowego spotkania w Krakowie. Jednostka sprzyja kreowaniu współpracy międzynarodowej dydaktycznej i zawodowej z instytucjami akademickimi zagranicznymi. Rozpoczęto realizację projektu BISHSENA (łączenie innowacji, zdrowia i społeczeństw: budowanie potencjału w obszarze szkolnictwa wyższego w regionie Europy Wschodniej) koordynowany przez Maastricht University – projekt realizowany przez pracowników Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu.

W części klinicznej realizowane są projekty badawcze wykonywane przez Kliniki i Katedry:

1. Klinika Ginekologii i Uroginekologii Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Nazwa projektu: Porównanie skuteczności leczenia cystocele z użyciem siatek mocowanych w dnie miednicy z siatkami niemocowanymi we współpracy z Landeskrankenhaus Feldkirch, Szpital Kliniczny Uniwersytecki Salzburg, Austria.

2. Katedra Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Medycyny Ratunkowej Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Projekt badawczy: MET: REEVALUATION FOR Perioperative aArdlac Risk (MET-REPAIR) Observational Multicentre Study, we współpracy European Society of Anaesthesiology.

Projekt badawczy: Optimisation of Perioperative Cardiovascular Management of Improve Surgical Outcome II (OPTIMISE II) Trital, we współpracy Queen Mary University of London.

3. Katedra Ortopedii, Traumatologii i Rehabilitacji Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Projekt badawczy: Hip Attack – hip fracture accelerated surgical care and treatment, we współpracy z Hamilton Health Sciences Corporation, Ontario, Canada.

ZO PKA nie stwierdził zatrudnienia naukowca zagranicznego *visiting professor* oraz istnienia międzynarodowej wymiany studentów. Natomiast na spotkaniu z kadrą naukowo-dydaktyczną stwierdzono wysoką aktywność w indywidualnym poszukiwaniu kontaktów międzynarodowych.

Jednostka nie przedstawiła umów z uczelniami z zagranicy dotyczących wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony

Możliwość studiowania w języku angielskim dla studentów polskojęzycznych.

Słabe strony

Brak zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich z zagranicy.

Brak mobilności międzynarodowej studentów.

Brak umów dotyczących wymiany międzynarodowej dla studentów kierunku lekarskiego.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Podjęcie działań w celu nawet krótkoterminowego zatrudniania nauczycieli akademickich z zagranicy – *visiting professor*.

Stymulacja aktywności i mobilności międzynarodowej studentów.

Podpisanie umów w ramach programu Erasmus z uczelniami zagranicznymi dla kierunku lekarskiego.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1

Uczelnia dysponuje własną bazą lokalową, pozwalającą na kształcenie kilkunastu tysięcy studentów. Składa się na nią pięć obiektów dydaktycznych i administracyjnych. W sumie uczelnia dysponuje powierzchnią ponad 26 tys. m², na której posadowione są między innymi 104 klimatyzowane sale dydaktyczne w pełni wyposażone w sprzęt audiowizualny (wykładowe, ćwiczeniowe, laboratoryjne i seminaryjne). W poszczególnych salach mieści się jednorazowo od 18 do 420 studentów. Uczelnia zapewnia ok. 6,5 tys. miejsc dydaktycznych

dla studiujących potencjalnie w tym samym czasie. Trzynaście spośród sal wykładowych (o łącznej liczbie 2276 miejsc) to sale w pełni wyposażone w sprzęt multimedialny taki jak: rzutniki multimedialne, ekrany, cyfrowe rzutniki folii i pisma, wysokiej jakości sprzęt komputerowy (z dostępem do Internetu), sprzęt nagłaśniający i mikrofony, DVD i video, dające możliwość prezentacji materiałów filmowych, nagrań audio (radiowych) oraz prezentacji w programie Power Point. Uczelnia dysponuje 3 aulami na 280-460 miejsc.

Budynki uczelni są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zbudowano podjazdy, zainstalowano windę przyschodową. W każdym budynku znajdują się windy ułatwiające poruszanie się między piętrami. W każdym z budynków znajdują się również dostosowane toalety. Sale dydaktyczne i pomieszczenia dziekanatów opisane są na drzwiach pismem brajlowskim, w wyznaczonych miejscach umieszczone są przyciski call hear oraz makiety kampusu w języku brajla, w dwóch największych aulach znajdują się pętle indukcyjne. W kafejce internetowej znajdują się 4 stanowiska dostosowane do osób niepełnosprawnych ze specjalistycznym sprzętem (laptopy i skanery) oraz oprogramowaniem (JAWS i MAGIC).

Obecnie w Uczelni znajdują się następujące pracownie: Pracownia anatomii, Pracownia prosektoryjna – aktualnie nieczynna, Pracownia mikroskopowa, Pracownia funkcji ciała ludzkiego, Pracownia chemiczna, Pracownia biochemiczna, Pracownia biochemii genetycznej a także Pracownia umiejętności pielęgniarstwa, Pracownia ratownictwa medycznego i medycznych czynności ratunkowych. Należy stwierdzić, że pracownie te, poza Pracownią anatomii i prosektoryjną są dobrze wyposażone, a część sprzętu jest wykorzystywana do realizacji efektów kształcenia na kierunku lekarskim, np. fantomy do nauki resuscytacji krążeniowo-oddechowej u osoby dorosłej, dziecka, osoby otyłej, fantomy i sprzęt do nauki badania fizykalnego czy sprzęt znajdujący się w pracowni ratownictwa medycznego.

Pracownia anatomii, zlokalizowana na terenie kampusu Uczelni, wyposażona jest w wirtualny stół anatomiczny Anatomage 3D, a także preparaty i modele anatomiczne z tworzyw sztucznych. W pracowni brak jakichkolwiek preparatów naturalnych ciała ludzkiego, co uniemożliwia przeprowadzenie w sposób właściwy programu kształcenia z anatomii prawidłowej dla kierunku lekarskiego. Według ZO PKA należy podjąć wszelkie działania w celu uzyskania zgody na posiadania/korzystanie z preparatów/modeli anatomicznych naturalnych, a jeśli jest to niemożliwe, na prowadzenie zajęć w dobrze wyposażonych pracowniach poza Uczelnią.

Wizytowana jednostka zapewnia studentom z I i II roku korzystanie z profesjonalnych pomieszczeń prosektoryjnych oraz naturalnych preparatów ludzkiego ciała na terenie Zakładu Anatomii Uniwersytetu Jagiellońskiego (UJ), jednak liczba godzin, w których studenci AFM korzystać mogą z tych pomieszczeń jest niewielka. Dla pierwszego roku studiów umożliwiono prowadzenie zajęć z anatomii w tym Zakładzie jedynie w wymiarze 6 godzin w semestrze. Dla drugiego roku studiów zajęcia w tych pracowniach odbywają się 1 raz na dwa tygodnie po 2 godziny, co jest nie wystarczające zarówno w opinii ZO PKA, jak i w opinii

studentów wizytowanego kierunku. W wizytowanej Uczelni nauczanie przedmiotu anatomia prowadzone jest nietypowo, bowiem rozłożone czasowo na cztery semestry. Sumarycznie z powodu tylko częściowej możliwości nauczania przedmiotu w profesjonalnych pomieszczeniach do nauczania anatomii prawidłowej na Uniwersytecie Jagiellońskim nie jest zapewniona realizacja całego programu kształcenia oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w pełnym wymiarze przez studentów ocenianego kierunku.

Pracownia prosektoryjna – aktualnie nieczynna, zlokalizowana jest poza kampusem Uczelni, przy ulicy Sieroszewskiego 5, i wyposażona jest w specjalistyczny sprzęt charakterystyczny dla pracowni medycyny sądowej lub/i anatomii patologicznej. Jej część ćwiczeniowa usytuowana jest w zaadaptowanych dwóch pomieszczeniach pogarażowych, w których umieszczono stół sekcyjny oraz pomieszczenie magazynowe z 2 basenami z mechanizmem hydrauliczno – elektrycznym, na preparaty mokre. Część ćwiczeniowa wyposażona jest w wózek transportowo-odbiorczy, wózek jezdny-transportowy-ociekowy, dwa zestawy narzędzi sekcyjnych, piłę sekcyjną, zestaw kaniul dotętnicznych, blat roboczy na 4 nogach, tacę ociekową-specjalną. W oddzielnym pomieszczeniu zorganizowano salę seminaryjną przystosowaną do prowadzenia wykładów oraz zajęć teoretycznych i wyposażoną w sprzęt multimedialny (projektor oraz ekran).

Pracownia prosektoryjna jest całkowicie pozbawiona naturalnych preparatów anatomicznych i zwłok ludzkich do kształcenia w przedmiotach medycyna sądowa lub/i anatomia patologiczna na kierunku lekarskim. Ponadto usytuowanie pracowni na terenie czynnego zakładu pogrzebowego nie jest najlepszym rozwiązaniem ani dla studentów, ani dla klientów tego zakładu.

ZO PKA zdaje sobie sprawę z faktu, że w myśl obecnie obowiązujących przepisów prawa jedynie uczelnie publiczne uzyskać mogą zgodę na uruchomienie własnych pomieszczeń anatomii prawidłowej i prosektorium oraz na dostęp do preparatów anatomicznych i zwłok, jednak student kierunku lekarskiego powinien mieć wystarczającą liczbę godzin zajęć dydaktycznych z preparatami naturalnymi. Jeżeli regulacje prawne nie ulegną zmianie, należy podjąć wysiłki w celu zapewnienia pełnej możliwości korzystania przez studentów Jednostki z pracowni anatomii prawidłowej i prosektoryjnej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Uczelnia nie zrealizowała własnej bazy dydaktycznej w tym zakresie w odniesieniu do informacji podanych we wniosku o uruchomienie kierunku.

7.2

Na terenie kampusu znajduje się biblioteka, której zbiory liczą ponad 130 000 woluminów, 1600 czasopism. Po uruchomieniu kierunku lekarskiego w bibliotece został wydzielony specjalny dział dla studentów tego kierunku. Do dyspozycji studentów przewidziano min. 5 szt. każdej pozycji książkowej, które znajdują się w sylabusach przedmiotów. Warto zaznaczyć, że biblioteka dysponuje nowymi wydaniem literatury. Studenci mogą zgłaszać sugerowane przez

nich dodatkowe pozycje aby te znalazły się w bibliotece. Pozycje, które cieszą się największym zapotrzebowaniem studentów (na podstawie liczby wypożyczeń) są na bieżąco dokupywane. Do dyspozycji studentów ocenianego kierunku znajdują się bazy elektroniczne m.in.: Clinical Key, MEDLINE Complete, Web of Science, Polska Bibliografia Lekarska.

Stwierdzono dostosowanie aktualności, zakresu tematycznego oraz zasięgu językowego zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, w tym w szczególności mających na celu osiągnięcie przez studentów efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, jak również dostosowanie wielkości tych zasobów do liczebności studentów na ocenianym kierunku oraz planów jego rozwoju.

Biblioteka jest wyposażona w stanowiska komputerowe, pokoje cichej nauki, pokój pracy grupowej oraz pokój przystosowany dla osób niepełnosprawnych, w którym znajduje się: wygrzewarka, drukarka Brailowska oraz powiększalnik.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie wypowiedzieli się nt. dostępności do zbiorów bibliotecznych, a także ich kompletności. Zbiory skatalogowane są prosto i czytelnie, nie było problemów związanych z odnalezieniem pozycji wymaganych przez nauczycieli akademickich w sylabusach.

7.3

Dla studentów ocenianego kierunku przeznaczono pomieszczenia w nowoczesnych, dobrze zaprojektowanych i wyposażonych budynkach, zatem w chwili obecnej infrastruktura jest odpowiednia dla potrzeb dydaktycznych kierunku lekarskiego za wyjątkiem pracowni anatomicznej i prosektorium, co jednak limitowane jest przepisami prawa.

Uczelnia jest przystosowana do kształcenia osób niepełnosprawnych. Budynki pod względem architektonicznym i wyposażenia posiadają: podjazdy zewnętrzne, odpowiednie drzwi wejściowe, dźwigi osobowe, pochylnie, zapewniając dostęp do wszystkich kondygnacji, specjalnie zaprojektowane zaplecze sanitarne, w bibliotece głównej utworzono specjalnie dostosowane stanowiska, w pracowniach komputerowych są stanowiska wyposażonych w specjalne klawiatury dla osób niedowidzących.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO stwierdzili, że oceniana jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia, osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych.

Stwierdzono kompleksowość i wieloaspektowość sposobów oceny infrastruktury dydaktycznej i wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym oraz systemu biblioteczno-informacyjnego i zasobów edukacyjnych, a także wykorzystanie wyników oceny, w tym

wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, jako podstawy doskonalenia bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym oraz biblioteczno-informacyjnej, a także zasobów edukacyjnych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uzasadnieniem dla oceny częściowej w kryterium 7 jest:

1. Pracownia anatomii prawidłowej, zlokalizowana na terenie kampusu Uczelni nie posiada naturalnych preparatów anatomicznych oraz odpowiedniego wyposażenia do ich przetrzymywania. Pracownia ta nie jest przystosowana do praktycznego nauczania na preparatach naturalnych.
2. Brak anatomicznych preparatów naturalnych nie zapewnia pełnej realizacji programu kształcenia oraz osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i umiejętności praktycznych na kierunku lekarskim.
3. Wysoce niewystarczający jest kontakt studentów (6 godzin w semestrze dla I roku i 16 godzin w semestrze dla II roku) kierunku lekarskiego z naturalnymi preparatami anatomicznymi na terenie Zakładu Anatomii Uniwersytetu Jagiellońskiego.
4. Pracownia prosektoryjna do nauczania anatomii patologicznej i medycyny sądowej, zlokalizowana poza terenem kampusu Uczelni na terenie zakładu pogrzebowego jest nieczynna z powodu całkowitego braku naturalnych preparatów anatomicznych i zwłok ludzkich.
5. Uczelnia nie zapewnia studentom odpowiedniego dostępu do pracowni prosektoryjnej umożliwiającego osiąganie zakładanych efektów kształcenia w szczególności w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym.
6. Uczelnia nie zrealizowała pełnej bazy dydaktycznej w zakresie anatomii prawidłowej, anatomii patologicznej i medycyny sądowej w odniesieniu do informacji podanych we wniosku o uruchomienie kierunku lekarskiego.

Mocne strony

Duży, nowoczesny kampus uczelniany z przestronnymi i dobrze wyposażonymi salami ćwiczeń, seminaryjnymi i wykładowymi, przystosowany do realizacji programu nauk podstawowych w dziedzinie nauki medyczne poza pracownią anatomii prawidłowej i prosektorium.

ZO PKA oraz studenci dobrze oceniają infrastrukturę Uczelni, w tym dostępność zasobów bibliotecznych.

Słabe strony

Brak własnej, odpowiednio wyposażonej pracowni anatomicznej i prosektoryjnej.

Niewystarczający kontakt studentów kierunku lekarskiego z naturalnymi preparatami anatomicznymi na terenie Zakładu Anatomii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Pracownia anatomii, zlokalizowana na terenie kampusu Uczelni nie posiada odpowiedniego wyposażenia, w tym jakichkolwiek naturalnych preparatów anatomicznych. Brak jest własnej pracowni prosektoryjnej wyposażonej w naturalne preparaty anatomiczne i zwłoki ludzkie. Uczelnia nie zapewniła studentom odpowiedniego dostępu do pracowni anatomii prawidłowej i prosektoryjnej umożliwiającego osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w szczególności w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Niewystarczający jest bowiem kontakt studentów (14-16 godzin w semestrze dla II roku i 6 godzin dla I roku) kierunku lekarskiego z naturalnymi preparatami anatomicznymi na terenie Zakładu Anatomii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Uczelnia nie zrealizowała pełnej bazy dydaktycznej w zakresie anatomii prawidłowej oraz prosektorium w odniesieniu do informacji podanych we wniosku o uruchomienie kierunku.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Zaleca się uzupełnienie wyposażenia pracowni anatomicznej o pełny zestaw naturalnych preparatów anatomicznych, a jeżeli jest to niemożliwe ze względu na obowiązujące przepisy prawa, prowadzenie zajęć w pracowniach anatomicznych poza Uczelnią, posiadających odpowiednie preparaty anatomiczne.

Należy podjąć intensywne działania w celu umożliwienia studentom odbywania pełnej liczby godzin zajęć w pracowni prosektoryjnej, najlepiej profesjonalnie wyposażonej pracowni własnej, a jeżeli nie jest to możliwe ze względu na obowiązujące przepisy prawa, w dobrze wyposażonego i mającego szeroki dostęp do zwłok prosektorium Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

System opieki nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się jest w ocenianej Uczelni kompleksowy i wielowymiarowy. Obsługę administracyjną prowadzi Dziekanat, sekretariaty, biblioteka oraz administracja domów studenckich i służby podległe Kanclerzowi. Studenci mają kompetentną obsługę w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA bardzo pozytywnie ocenili pracę Dziekanatu i pomoc świadczoną przez jego pracowników. Godziny otwarcia

wspomnianej jednostki w opinii studentów są odpowiednie. Podczas spotkania z ZO PKA podkreślono otwartość Dziekana oraz jego zastępców na uwzględnianie studenckich próśb, dotyczących zarówno ich indywidualnego procesu kształcenia, jak i ewentualnych zmian w programie studiów.

Studenci każdego roku mają przypisanego swojego opiekuna (tutora), który pomaga im wdrożyć się w procedury studiowania na I roku studiów, a także wspomaga rozwiązywanie problemów pojawiających się w całym cyklu kształcenia.

Pierwszą osobą kontaktową, do której studenci mogą zwrócić się w przypadku problemów, jest opiekun roku. Dodatkowo każdy nauczyciel odbywa dyżury na których studenci mogą odpracować nieobecności, a także pogłębiać swoją wiedzę. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas konsultacji. Odbywają się one w terminach dostosowanych do planu zajęć studentów. Istnieje również możliwość umówienia się z wykładowcą na spotkanie poza wyznaczonymi godzinami, co ma dla studentów istotne znaczenie w związku z podejmowaną w wielu przypadkach pracą zawodową, wykonywaną równoległe do odbywania studiów. Godziny dyżurów są wg studentów odpowiednie.

Harmonogram zajęć przygotowany jest w Dziekanacie, a ich szczegółowy plan z podziałem na poszczególne dni w jednostkach prowadzących zajęcia dydaktyczne. Studenci przyporządkowywani zostają do grup liczących odpowiednio: konwersatoria 20 osób, ćwiczenia 10 osób. W opinii studentów liczebność grup sprzyja zdobywaniu wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych.

Pomoce naukowe niezbędne do uzyskania odpowiednich efektów kształcenia są w opinii studentów przydatne. Jakość materiałów dydaktycznych, jest oceniana pozytywnie. Nauczyciele akademicy często wysyłają materiały na swoje zajęcia za pośrednictwem poczty elektronicznej. Zarówno zdaniem ZO PKA, jak i z perspektywy studentów ocenianego kierunku, materiały wysyłane drogą elektroniczną wspomagają proces uczenia się studentów i są adekwatne do treści omawianej na zajęciach.

Studenci szczególnie uzdolnieni, będący członkami sportowej kadry narodowej, samodzielnie wychowujący dziecko, niepełnosprawni oraz będący w innych uzasadnionych przypadkach mogą otrzymać zgodę Dziekana na Indywidualny Plan Studiów (IPS). Dla uzdolnionych i przodujących w nauce studentów IPS jest formą kształcenia, umożliwiającą opanowanie poszerzonego programu wybranej dyscypliny naukowej.

W opinii studentów procedury ubiegania się o przyznanie IPS są przejrzyste i zrozumiałe. Dodatkowo warto zauważyć, że kryteria przyznawania nie stanowią zamkniętej listy sytuacji w których studenci mogą wnioskować o przyznanie IPS dzięki czemu Dziekan może przyznać możliwość indywidualnej ścieżki kształcenia po dokładnym zapoznaniu się ze sprawą.

Studenci korzystają w praktyce z zaproponowanych rozwiązań, co pozwala im m.in. podejmować pracę zawodową w trakcie trwania studiów. Zdaniem ZO PKA podejmowanie

pracy zawodowej w trakcie studiów na kierunku lekarskim może utrudnić, a niekiedy nawet ograniczyć możliwości osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Zgoda na IPS powinna być zatem udzielana po wnikliwej analizie każdego przypadku.

W uczelni funkcjonuje prężnie działający Samorząd Studentów, który realizuje szereg aktywności, których adresatami są nie tylko studenci ale również pracownicy Uczelni i mieszkańcy Krakowa. Samorządowcy wymienili następujące inicjatywy: juwenalia, akcje krwiodawstwa, startery studenckie. Samorząd ściśle współpracuje z organizacjami studenckimi tj. AZS, Aiesec, ESN.

Podczas wizytacji ZO PKA rozmawiał również z władzami wydziału na temat ruchu naukowego studentów. Obecnie trwa rekrutacja do Koła Naukowego studentów kierunku lekarskiego, które będzie miało m. in. następujące sekcje: chirurgia, ginekologia, anestezjologia, onkologia, psychiatria, choroby wewnętrzne, endokrynologia, dermatologia. Warto zauważyć, że trwająca rekrutacja spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem studentów.

8.2

Informacje dotyczące form opieki nad studentami przekazywane są studentom na początku roku akademickiego przez tutorów i opiekunów roku. Informacje na temat sposobu oraz możliwości zgłaszania wniosków, uwag, czy propozycji zmian mogących przyczynić się do poprawy skuteczności systemu wsparcia w szeroko pojętym procesie kształcenia studenci uzyskują na samym początku studiów, w dziekanacie, od tutorów i opiekunów roku a także podczas spotkań z Władzami Dziekańskimi. Wszystkie informacje dotyczące opieki nad studentami znajdują się również na stronie internetowej Jednostki. Według informacji uzyskanych przez ZO PKA od studentów podczas wizytacji informacje przekazywane studentom są kompleksowe, dotyczą wszystkich interesujących ich aspektów, a także łatwo dostępne i aktualne

Doskonalenie systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się opiera się głównie na ankietyzacji. Studenci oceniają prowadzenie zajęć przez nauczycieli akademickich, oceniają również sposób realizacji praktyk wakacyjnych. Ankietyzacja jest przeprowadzona w formie papierowej. Studenci wypełniają formularz ankiety anonimowo i dobrowolnie. Studenci podczas spotkania z ZO PKA wskazali na mocne i słabsze strony procesu ankietyzacji. Wyniki ankiet są analizowane przez władze Jednostki, a postulowane przez studentów zmiany, dotyczące m.in. zwiększenia nacisku na praktyczny wymiar zajęć, wprowadzane w życie. Warto podkreślić kompleksowość ankiet, odnoszą się one do wszystkich interesujących studentów wizytowanego kierunku aspektów realizowania zajęć, a także pozwalają na proponowanie własnych projakościowych rozwiązań. Tak szeroki zakres badania, obejmujący każde zajęcia z osobna, mając na względzie obszerny i szczegółowy zakres formularza ankiety determinuje konieczność poświęcenia dużej ilości czasu przez studenta na ocenę wszystkich zajęć. Zwrotność ankiet jest jednak zaskakująco duża i wystarczająca, aby wyciągnąć odpowiednie przyszłościowe wnioski. ZO PKA uznaje, że w przyszłości odpowiednio

opracowane wnioski z ankiet mogą być pomocne w rozwoju kadry wspomagającej proces kształcenia.

Działanie obsługi administracyjnej (dziekanat) oceniane jest przez studentów wysoko. Z Raportu Samooceny ani z informacji uzyskanych przez ZO PKA podczas wizytacji nie wynika jednak, żeby studenci mieli możliwość oceny tej grupy pracowników w formie ankiety.

Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie samooceny program kształcenia jest modyfikowany w przypadku proponowanych zmian przez nauczycieli akademickich, jak również przez przedstawicieli studentów oraz na podstawie analizy wyników ankiet studenckich. Zmiany dotyczą jedynie przedmiotów fakultatywnych lub rozplanowania zajęć i sekwencji przedmiotów, wymagania opisane standardem kształcenia są zatem zachowane. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA stwierdzili, że widzą pozytywne zmiany w sprawach dotyczących kwestii zgłaszanych w ankietach oceniających nauczycieli akademickich oraz zajęcia dydaktyczne.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka realizuje wszystkie zadania związane z opieką i wsparciem studenta w jego procesie kształcenia w sposób odpowiedni. Działania mają charakter kompleksowy, uwzględniają zróżnicowane potrzeby różnych grup studentów. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali szereg atutów kształcenia na tym kierunku studiów. Duże znaczenie przy takiej ocenie ma otwartość władz jednostki na uwzględnienie studenckiej perspektywy, jak i utrzymywanie partnerskiej relacji z interesariuszami wewnętrznymi. Studenci uzyskują szerokie wsparcie od władz wydziału i pracowników bezpośredniego kontaktu. Studenci mogą liczyć na wsparcie wykładowców poza zajęciami. Życie studenckie w bardzo ciekawy sposób animują działające organizacje studenckie i koła naukowe.

Dobre praktyki

Wprowadzenie opieki tutorów

Zalecenia

Należy wprowadzić ankietę dotyczącą pracy dziekanatu i obsługi administracyjnej procesu kształcenia.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Ocena odbywała się po raz pierwszy.

Przewodniczący Zespołu oceniającego

Prof. dr hab. Wojciech Mielicki

